

Dosarul nr.3rh-15/23
2-21168230-01-3rh-28022023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)
Instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție (jud.: A. Cobăneanu, N. Vascan, N. Craiu)

ÎNCHEIERE

05 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând cererea de revizuire depusă de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost declarat inadmisibil recursul depus de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț,

c o n s t a t ă :

La 15 noiembrie 2021, Bivol Emilia a depus cerere de chemare în judecată, în procedura de contencios administrativ, împotriva Autorității Naționale de Integritate, solicitând anularea Actului de constatare nr.340/16 din 26 octombrie 2021.

Prin hotărârea din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Bivol Emilia.

La 05 iulie 2022, Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, a depus recurs (nemotivat) împotriva hotărârii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 24 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, a depus motivarea recursului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul depus de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț.

La 28 februarie 2023, Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii contestate, cu dispunerea rejudecării recursului depus împotriva hotărârii din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de revizuire, cu trimitere la prevederile art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, avocatul Petru Coșleț, în interesele revizuyentei Bivol

Emilia, a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuintei anterior, și anume, la 19.10.2022 Curtea de Apel Chișinău i-a expediat hotărârea motivată la adresa sa electronică: [XXXXXX](#), dânsul a vizualizat-o și a imprimat-o la data de 28.10.2022, ora 21:35, iar Bivol Emilia a recepționat hotărârea integrală, prin intermediul oficiului poștal, abia la data de 24.10.2022.

A remarcat avocatul Petru Coșleț că, la 21.11.2022, ora 14:23, a semnat digital recursul motivat, iar la 22.11.2022, ora 19:15, a expediat-o la adresa electronică a Curții Supreme de Justiție, la care a anexat mai multe înscrisuri, cum ar fi: copia informației despre vizualizarea și imprimarea hotărârii motivate a primei instanțe la data de 28.10.2022; copia opiniei separate a unui membru din completul de judecată a Curții de Apel Chișinău la hotărârea din 23 iunie 2022; copia informației despre vizualizarea și imprimare opiniei separate la 02.11.2022. Prin aceeași scrisoare electronică din 22.11.2022, dânsul a solicitat angajaților Curții Supreme de Justiție să confirme recepționarea recursului motivat.

Din cauza că nu a primit dovada recepționării mesajului electronic de către angajații Curții Supreme de Justiție, la data de 23 noiembrie 2022 a întocmit un nou recurs motivat, cu același conținut, semnându-l cu semnătură olografă, pentru a-l depune prin intermediul oficiului poștal Orhei, cu aviz de recepție.

Din cauza că la data de 23.11.2022, oficiul poștal Orhei și-a sistat activitatea pe tot parcursul acestei zile, din cauza deconectării de la energia electrică, pe fonul bombardamentelor efectuate de Federația Rusă asupra teritoriului Ucrainei, a lăsat operatorului poștal scrisoarea cu recursul motivat, care a fost expediat de către lucrătorii poștali în adresa Curții Supreme de Justiție abia la data de 24.11.2022.

Cu toate acestea, prin încheierea din 11 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul depus de Emilia Bivol în temeiul art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ – motivarea recursului a fost depus peste termenul prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

Reprezentatul revizuintei consideră ca fiind eronată soluția emisă de instanța de recurs prin încheierea din 11 ianuarie 2023, deoarece termenul-limită de prezentare a motivării recursului a expirat la data de 27.11.2022, dar nu la 18.11.2022, după cum a reținut Curtea Supremă de Justiție, întrucât a luat cunoștință cu hotărârea integrală a Curții de Apel Chișinău la 28.10.2022, când a vizualizat-o la poșta sa electronică.

Pe lângă acestea, dânsul nu a solicitat Curții de Apel Chișinău ca hotărârea motivată să-i fie notificată prin e-mail.

De asemenea, reprezentatul revizuintei consideră că, colaboratorii Curții Supreme de Justiție intenționat au înlăturat din dosar dovada vizualizării lui a hotărârii motivate a primei instanțe la data de 28.10.2022, ora 21:35, deoarece când a luat cunoștință cu actele cauzei la 31.01.2023, a constatat că această dovadă lipsește la recursul din 24.11.2022, expediat prin intermediul oficiului poștal.

Afară de aceasta, instanța de recurs nu a ținut cont de faptul că recursul depus la 24.11.2022, prin intermediul oficiului poștal, era un supliment la recursul din 22.11.2022.

Faptul că recursul motivat a fost depus la adresa electronică a Curții Supreme de Justiție la data de 22.11.2022, ora 19:15, se confirmă și prin Actul de constatare a faptelor și a stărilor de fapt nr.032a-1/2023 din 21 februarie 2023 întocmit de executorul judecătoresc Furdui Ion.

La fel, prin certificatul nr.113 din 07 februarie 113 se confirmă că Centrul de Poștă Orhei nu a activat la data de 23.11.2023, din cauza deconectării de la energia electrică, în legătură cu bombardamentele efectuate de Federația Rusă pe teritoriul Ucrainei, fapt recunoscut și prin scrisoarea nr.0505/021030-20230209 a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

În circumstanțele enunțate, avocatul Pertu Coșleț consideră că recursul motivat semnat cu semnătură olografă în original, prezentat suplimentar la data de 24.11.2022, a fost depus în termen, îndată ce au decăzut motivele ce au împiedicat revizuenta de a depune recursul motivat la data de 23.11.2022.

Prin urmare, depunerea suplimentară a recursului semnat olograf la 24.11.2022, la recursul semnat digital din 22.11.2022, nu denotă că acesta a fost depus cu omiterea termenului de 30 de zile prevăzut de art.245 alin.(2) din Codul administrativ.

În opinia avocatului Petru Coșleț, revizuenta Bivol Emilia la data de 23.11.2023 nu cunoștea și nici nu putea să cunoască, că recursul său motivat împotriva hotărârii primei instanțe, semnat digital și depus de către el la data de 22.11.2022, la adresa electronică a Curții Supreme de Justiție, nu va fi examinat.

La 14 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Autorității Naționale de Integritate copia cererii de revizuire depuse de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.161).

La 22 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Autoritatea Națională de Integritate a depus referință, solicitând respingerea ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Emilia Bivol, or, încheierea contestată nu poate constitui obiect de examinare în ordine de revizuire.

Mai mult ca atât, argumentele invocate de revizuentă nu se încadrează în prevederile art.449 din Codul de procedură civilă, deoarece acestea de fapt exprimă nemulțumirea ultimei față de soluția conținută în încheierea din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

Intimata consideră eronat argumentul invocat de apărătorul revizuintei, avocatul Petru Coșleț precum că a vizualizat hotărârea integrală a Curții de Apel Chișinău abia la data de 28 octombrie 2022, când a accesat poșta sa electronică, respectiv termenul – limită de depunere a recursului motivat a expirat la 27.11.2022, or, art.96 alin.(1) din Codul administrativ, cert statuează că, comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură. La caz, avocatul Petru Coșleț personal a indicat poșta sa electronică: [XXXXX](#) atât în mandatul avocațial seria MA nr.1069279 din 15 noiembrie 2021, cât și cererea de chemare în judecată, cererea de recurs (inițială și motivată), inclusiv, în cererea de revizuire.

Intimata consideră că, din moment ce avocatul Petru Coșleț a indicat personal adresa sa electronică, ultimul tacit a acceptat metoda de comunicare prin e-mail, și prin urmare, trebuia să depună diligența necesară ca să-și verifice poșta electronică pentru nu a omite efectuarea actului de procedură în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, Codul administrativ nu reglementează instituția revizuirii actelor judecătorești de dispoziție.

În același timp, dispozițiile art.195 din Codul administrativ statuează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Prin urmare, procedura revizuirii urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

Examinând cererea de revizuire prin prisma argumentelor și în limitele temeiurilor de drept invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că aceasta urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, în sensul principiului lucrului judecat (*res judicata*), în cazul în care instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție. Acest principiu, însă, nu este absolut și admite derogări, în situația când această derogare este necesară prin prisma unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Revizuirea hotărârilor irevocabile poate interveni în rezultatul adoptării hotărârii asupra fondului cauzei, necunoscând complet, la momentul emiterii acesteia, toate împrejurările importante pentru justa soluționare a disensiunii.

În această ordine de idei, se deduce faptul că retractarea unei hotărâri judecătorești, în ordine de revizuire, este rezultatul unei erori involuntare a judecătorului.

Reieșind din această ipoteză, urmează a fi distinse actele judecătorești de dispoziție care pot constitui obiect al procedurii de revizuire, și respectiv instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

În acest sens, art.446 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă cert statuează că, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. *Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.* În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Totodată, art.448 din Codul de procedură civilă la alin.(1) și (2) statuează că, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin

neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil recursul depus de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț.

Din cele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, încheierea din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție nu poate constitui obiect al revizuirii, deoarece nu se referă la fondul cauzei. Or, prin actul judecătoresc a cărei retractare o solicită revizuenta Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, nu s-a menținut, nu s-a modificat și nici nu s-a casat hotărârea asupra fondului cauzei, cu emiterea după caz a unei hotărâri noi.

Din cele enunțate, completul de judecată apreciază ca fiind irelevante argumentele formulate în cererea de revizuire de către Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, întrucât această cale extraordinară de atac este îndreptată împotriva unui act judecătoresc de dispoziție, care, în virtutea legii, nu se supune revizuirii.

Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, împotriva încheierii din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Conform art.195 și art.230 din Codul administrativ în coroborare cu art.446, art.448 și art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Bivol Emilia, reprezentată de avocatul Petru Coșleț, împotriva încheierii din 11 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron